

Ing. Jan Schlossar – nedožitě jubileum

Jan Schlossar by se dožil 75 let v roce 2023, ale zemřel 16. prosince roku 2022. My, kteří jsme jej znali, viděli bychom při gratulacích v jubilantových očích zajištění zesílené brýlemi, viděli bychom jeho skromný úsměv. Uměl a měl příležitost právě s takovým výrazem prožít jubilea ve čtyřech desetiletích trvání chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, s níž byl bytostně spojen. Při jejím padesátém výročí bude v našich vzpomínkách, jaký byl více než 36 let vedoucím všech, kteří se zúčastňovali na ochraně té oblasti. Nikdo jiný žádnou z ostatních chráněných krajinných oblastí nevedl tak dlouho. Kdyby mu někdo příliš patheticky blahopřál, zlehčil by Jan Schlossar vážnost situace nějakým vtipem či bonmotem. Takový byl při jednáních, mnohdy nelehkých, i při setkáních s přáteli.

Připravoval od roku 1972 vyhlášení CHKO Slavkovský les a od září roku 1974 v trojici spolupracovníků zahájili praktické budování ochrany přírodního zázemí lázeňských měst.

Když jsem o dva roky později navštívil Správu v tehdejší ulici U Sokolova, přivítal mě Jan Schlossar s otázkou, zda jsem autorem článku „Slavkovský les“ v časopisu Lidé a země z června roku 1973. V tom článku byla věta: *Mohl by být přírodním parkem a uvažuje se o jeho vyhlášení chráněnou krajinnou oblastí.* V roce 1976 již Správa měla aktiv desítek dobrovolníků a další se hlásili ke spolupráci.

S lidmi, kteří z přesvědčení pracovali ve prospěch ochrany přírody, budoval Jan Schlossar kolektiv schopný naplňovat tužby ochrany přírody i v podmínkách, které nebyly příznivé. V jednom z rozhovorů pro ochránářský časopis *Naší přírodu* v počátku osmdesátých let 20. století řekl: *Posláním Správy CHKO Slavkovský les není pravomoc nad hospodařením výrobních organizací na území oblasti a rovněž Správa nemůže přímo zasahovat proti vlivům zevně oblasti, jakými jsou například imise a znečištěné vodoteče. Můžeme však působit v rámci naší statutární*

součinnosti na všechny organizace a správní orgány, jejichž činnost se dotýká ochrany přírody. ... Za úspěch při současném legislativním stavu považujeme i dílčí výsledky v ochraně. Nejednou si postěžoval, že úspěšný zásah na ochranu přírody není viditelný, protože prostě v daném místě příroda trvá, ale každé její poškození lidé vidí.

V devadesátých letech uvítal tvorbu a vydání zákona o ochraně přírody a krajiny. K nové formě a náplni práce vedl kolektiv Správy i dobrovolných spolupracovníků. Motivoval je. Za rozhodnutími profesionálních pracovníků Správy v nově zavedených správních řízeních stál svojí autoritou. Je obdivuhodné, že ve dvacetiletém období, tedy až do roku 2011, kdy Jan Schlossar odešel do důchodu, dokázal vést kolektiv v podmínkách tolik odlišných od doby, kdy vznikala a utvářela se organizace ochrany přírody. Pro pamětníky „pionýrské“ doby se rozplynuly leckteré iluze, ale kdo chtěl, vytrval a našel svoji cestu i společníky na ní.

Když jsem jel s Janem Schlossarem autem, tím on nejraději projížděl milovanou krajinou, místy jakoby rozevřel náruč a obdivně pravil: No, není to nádherna!? Trápilo jej, když vlivem neovlivnitelných okolností ta nádhera utrpěla. Měl rád krajinu jako celek, zvláště měl rád její jednotlivosti – prameny prosté a zvláště minerální, staré ztepilé stromy, obdivuhodná historická díla v krajině. Zdůrazňoval, že chráníme kulturní krajinu. Radoval se, když Dlouhou stokou začala znovu protékat voda, zúčastnil se práce v organizacích ochraňujících historický odkaz hornické minulosti kraje a také lázeňství. Právě lázeňství a jeho přírodní zdroje dal do vínku statutu jedinečné chráněné krajinné oblasti, kterou zde máme.

Pro ni chtěl pracovat i v důchodovém věku. Nesplní se všechna přání, která člověk má, není věčná cesta životem. Mnozí spoluputníci Jana Schlossara již zemřeli, on také. Jeho cesta životem je vzpomínkou a jiné vede dál. ■

Zavzpomínal Stanislav Wieser

▲ Jan Schlossar při odstraňování panelů naučné stezky na Křížkách, říjen 1988.

▲ Jan Schlossar v roce 1979, v pozadí Upolínová louka pod Křížky a "Rumun" – legendární vozidlo Správy CHKO Slavkovský les.

Foto archiv Správy CHKO Slavkovský les.

Ing. Jan Schlossar

- 22. 5. 1948 - narodil se v Litoměřicích
- 1951 - přestěhoval se s rodiči a sestrou do Mariánských Lázní, kde navštěvoval místní základní školu i gymnázium
- 1971 - vystudoval vysokou školu v Brně, obor Lesního inženýrství, Tvorba a ochrana krajiny
- 1972-1974 - připravoval vyhlášení CHKO Slavkovský les (pod tehdejšími Krajským střediskem státní památkové péče a ochrany přírody v Plzni)
- 1974-2010 - byl vedoucím Správy CHKO Slavkovský les (36 let)
- 1976-1977 - absolvoval základní vojenskou službu
- 1982 - oženil se a v průběhu manželství se stal otcem dvou dcer
- 2011 - odešel do důchodu
- 2011-2022 - pracoval jako průvodce v Domě přírody Slavkovského lesa
- 16. 12. 2022 - náhle zemřel ve věku nedožitých 75 let